

צא

ב.ש.

פרוטוקול מס. 4/ב

מישיבת ועדת הכספים, שנתיימה ביום ב'
17.11.52, כ"ג בחשוון תשי"ג
בשעה 10.30.

נוכחים:

י. גורי - יו"ר	ז. טוזאייב
ח. אריאב	י. פרדר
י. כדר	מ. סנה
א. גניחובסקי	א. ציזלינג
ש. דיין	י. רוקח
א. הרצפלד	ז. שפר
ק. לוז	

מזמנים:

מר זגבי - החשב הכללי
מר ברגמן - מנהל הכנסות המדינה
מר קשרון - משרד המשפטים
מר בזק - מזכיר

סדר היום:

1. השתתפות חברי הוועדה בוועדה הממשלתית לעיון בתיקונים למס ההכנסה.
2. מס בולים על תיאטרונים.
3. משכורת השופטים.
4. שאילתות.
5. מדרי עבודת ועדת הכספים.

היו"ר י. גורי:

אני פותח את הישיבה.
במיוחד שלום למר טוזאייב לשובו ארצה.

1. השתתפות חברי הוועדה בוועדה הממשלתית לתיקון מס ההכנסה.

היו"ר י. גורי:

לפני כ-3 שבועות הבאתי לידיעת הוועדה שיש בדעת שר האוצר להקים ועדה אשר תחדש את החקירה בשינויים ותיקונים במס ההכנסה לקראת שנת השומה החדשה. בדעת שר האוצר לפנות כמה אנשי צבור ומומחים, והוא מבקש מוועדת הכספים להשתתף בוועדה על-ידי מספר חברים. בוועדה המוצעת יהיו 10 חברים: 8 אנשי צבור ומומחים, 8 מחברי ועדת הכספים, וד"ר ברגמן.

מ. סנה:

סיעתנו עדיין לא התייעצה בנידון, וברצוני להגיד משהו באופן לא-סיעתי, לגבי הפרוצדורה הזאת של הקמת הוועדה. אצי חושב שזוהי שיטת שעטנז; הממשלה יכולה ללא כל הגבלה להזמין לה מומחים ולהקים ועדות, וכן יכולה הממשלה להעביר דבר לוועדה

3. משכורת השופטים.

היו"ר י. גורני:

התברר שנשאר פרט בלתי ברור בענין משכורת השופטים, ביחס להסעתם לבית-המשפט. קיבלתי מכתב ממנהל בתי-המשפט בישראל, מר אייזנברג, האומר:

"מבין אני כי ועדת הכספים של הכנסת עומדת להחליט כי הוצאות הסעת שופטי המדינה לבתיהם, לבתי-המשפט וחזרה, תחולנה על אוצר המדינה. לדעתי, החלטה זו תטיל על אוצר המדינה מעטסה כספית כבדה.

לאחר עיון ובריקה קפדנית ולאחר התייעצות עם מנהל החשבונות והמשק במשרד המשפטים, מצאתי כי הוצאות הסעת 76 שופטי המדינה, תעלינה לסך של 40 אלף ל"י בקירוב לשנה. סכום זה אינו כולל את הוצאות הסעת הרבנים.

לפיכך הנני חוזר ומציע לוועדת הכספים להחליט עקרונית על תשלום של 10 ל"י הוצאות נסיעה עבור כל שופט ושופט. החלטה זו עלולה להטיל על אוצר המדינה הוצאה של 10 אלפים ל"י בקירוב בלבד. יש להניח, כי ההוצאה תחיה אף פחותה מסכום זה, כי ישנם שופטים הגרים בקרבת מקום לבית-המשפט והם לא יהיו זכאים לקבל את התשלום הנ"ל. ההחלטה מי מהשופטים יהא זכאי לקבל את התשלום הנ"ל תהיה נתונה בידי הנהלת בתי-המשפט."

ה ה צ ע ה ג ת ק ב ל ה.

4. שאילתות.

ח. אריאב:
(1) - ברצוני לדעת סתי נדון על רשימה ב' של שחרור מסילוה-חובה. ישנם מוסדות רבים הסובלים מן ההשתייה.

(2) - אני מבקש שימציאו לחברי הוועדה את הדו"ח של מר קוטון על עניני החשמל.

(3) - באחת הישיבות האחרונות הובטח לבני על-ידי שר האוצר, הדו"ח על ההכנסות של תקציב הפיתוח, ואני מבקש לקבל דו"ח זה. כן ביקשנו אז את המאזן של 1950/51 ו-1951/52, אך לא קיבלנו אותם עד כה.

(4) - ברצוני לשאול את שר האוצר, מהו סכום החובות במטבע זר ובלירות ישראליות.

י. גרוסק:
אני מבקש להעמיד בראש סדר היום של הוועדה את שאלת ההתייקרויות על הלחם, תחבורה, בגזין, סוכר וכו'. נעשים דברים ללא ידיעת הוועדה.

(2) אני מבקש שנדון סיר על תקציבי העיריות העומדים בפני החטוטטויות.

(3) - קראתי בעתונות, שמסדר ל"עמידר" היקף חדש של פעולות. אנו מחכים לה זמן רב לדיון בענין זה. האם נוכל להסכים לכך, שלא נדע אפילו מי היא הנהלת "עמידר", חברה אשר הושקעו בה מליון לירות?

מ. סגנה:
אני מבקש שיתקיים דיון על עניני החשמל בירושלים בעיה זו חורגת מהבעיה הכללית של החשמל, כי המצב כאן הוא חמור מאוד. כן נמצא בתיקנו דו"ח על הצעה להעלות מחיר החשמל בירושלים, ושתיקה על דו"ח זה יכולה התפרש כהסכמת הוועדה. לכן אני מציע שנקיים סדר דיון על תגובתנו להמלצות אלה.

ועדת הכספים
16.11.52

ב.ש.

א. גני חובסמי:

היהודים בבלגיה ובהולנד הוחרדו מן העובדה ש"פיליפס" החזירה את בית-החרושת שלה להולנד. אני מבקש להעמיד ענין זה לדיון. כן אני מצטרף לבקשה לדון על עניני החשמל בירושלים.

לפני 3 חודשים העמדתי לדיון את ענין מחירי הלחם הסוכר והשמן, ושר האוצר אמר שהוא מוכן להביא זאת בפני הוועדה. אני מבקש ~~אאאאא~~ מהיו"ר להודיע לשר האוצר על קיום בירור בוועדה בענין זה, שפירושו הכנסה של 15 מליון לירות.

קראתי בעתונות על המילווה האוסטרית, על האפשרות לביטולו, וכדומה. אולי היה כדאי שמילווה כזו, של 5 מליון דולאר, יבוא לפחות ליריעת ועדת הכספים?

א. צילינג:

היתה בזמנו הבטחה מפורשת של אי-הטלת מס מסוייג וייקור על מצרכי "לכל", אך הנה עשו זאת עתה לגני הלחם ודברים דומים. אני חושב שצריך להיות דיון בענין זה בכנסת. אני מבקש שבדיון בפרשה זו נקבל רשימה מפורשת של כל השינויים שחלו עקב הסידורים החדשים, ובצידה הערכה של סכומי הכסף שתקבלו מענין זה.

הוועדה החליטה בזמנו נגד דרישות חברת החשמל להגדלת הפקדונות על העבב, אך הממשלה לא קיבלה זאת, וכך ~~אאאאאאאאאאאא~~ דורשים עכשיו פקדונות גם עבור השקאה ומים. אני יודע שמסקים חקלאיים בורשים לתת אלפי לירות כאשראי לחברת החשמל.

שר האוצר השיב בישיבה הקודמת על שאלת החבר דיין ביחס לתשלומי הפרמיות לחקלאים להתישבות החדשה תמורת התוצרת שהם מספקים לשוק. התברר לי, שאת הכסף הזה שילמה "תנובה" מקופתה הדלה, והממשלה לא החזירה כסף זה ל"תנובה". התוצאה היא, ש"תנובה" אינה יכולה לעמוד בתחייבויותיה למשקים הותיקים, אשר אין להם אשראי בימים אלה.

בישיבה הקודמת השיב לי שר האוצר שאת חומר על חברות כגון "קייזר פרייזר", חברת הנעלים בירושלים וכדומה, נוכל לקבל רק כשהוא יהיה מוכן. לאור הענין של "פיליפס" זכותנו לקבל את החומר במצב שישנו.

מאקלמר:

אני מצטרף לדברי החברים בקשר לחשמל בירושלים. לענין זה ~~אאאאא~~ יש השפעה על שאלת התעסוקה הקשה בלאו-הכי בחוסר העבודה הנוכחי. כן קראתי בעתון שראש עיריית תל-אביב הודיע שידוע לו, כי חברת החשמל עומדת להעלות את מחירי החשמל. איני רוצה שנעמוד שוב בפני עובדה, אצוברצוני שהענין יובא בפני הוועדה או בפני ועדת המסנה.

חלה התייקרות על מצרך נוסף, חיוני מאוד - הנריאות. רופאים רבים מקבלים לפחות 4 - 5 לירות עבור ביקור של החולה אצלם, ורופא כזה מקבל 25 - 30 חולים. דבר זה פוגע גם בקופת-חולים, כי נוכח עובדה זו רוצים גם רופאי קופת-חולים לעסוק בפרקטיקה פרטית. האם אין צורך, שישיה פיקוח גם על מחירי הביקורים אצל רופאים?

י. פנדר:

גם אני מבקש לדון באופן נחוף בענין "פיליפס", כי אולי אפשר עוד לתקן את הדבר אשר לא פוגע רק ביהודי בלגיה. לא טוב שבגלל סכומים קטנים יקום הר שלילי גדול בעולם. כן אני תומך בהצעת מר רוקח ביחס ל"עמידר", וכהכנה לכן אני מבקש ~~אאא~~ שיומצא לבנו הדו"ח של מבקר-המדינה בענין זה.

הכנסת מ-10% של מילווה החובה יצאו ל-23 מליון בערך, ומאחר שגם אם יאושר במהירות החוק על מס הרכוש, אי אפשר יהיה לגבות סכומים ניכרים עד מרץ - אני מעריך שיהיו חסרים 12 מליון לירות לתקציב

ועדת הכספים
16.11.52

ג.ש.

הפיתוח. ברצוני לדעת, מהי כוונת האוצר בנידון זה.

אני ששח על ההכנות לשיכון עולים ל-1958, ואני מציע לוועדת הכספים לקבל התחייבות לתת למסרה זו סכום מסויים על חשבון התקציב הבא.

חלק ניכר מקציב הדביזים ומחומר הגולם יבוא מהשילומים. שמעתי ויכוח בין חברת השילומים ומשרד האוצר ומשרד המסחר והתעשייה. ברצוני לדעת, מה המצב בנידון זה.

אני מבקש שיומצא לוועדה דו"ח הוועדה להקמת הבנק הממשלתי.

י. בדר:
פירוש מסי יתר וקרן-השוואה הם, - הוזלת מצרכים מסויים על חשבון מצרכים אחרים. אך אם העלו עכשיו את מחיר הלחם, נשאלת השאלה לאילו צרכים מוסיפים סכומים אלה. לדעתי זהו מס עקיפין, וקראתי למשל ב"הדור", שהדבר יוסיף להכנסות המדינה 15 מליון לירות. מאחר שזהו מס עקיפין, הרי הטלתו בדרך זו היא בלתי חוקית ביסודה.

ש. דיין:
מהי תכנית להתשובות חדשה לשנה הבאה, וכיצד היא תמומן.

האם לאחר העלאת מחירי הלחם והבנזין, אנו מקבלים את אשר הם/עולים לנו, או האם נשארת עוד טובסידיה כאן?

י. דוקח:
ברצוני להוסיף שתי שאלות: א) - מתי חושב האוצר להתחיל לשלם עבור בנין בתי-ספר? ב) - מה עם ההון החוזר שהובטח לבעלי התעשייה?

הי"ר י. גורי:
ברצוני להעיר: ההשעיה בענין "עמידר" באה דוקא מצד הוועדה, והדבר עומד על סדר היום. דו"ח מבקר המדינה בענין זה יומצא לוועדה. כן הבטיח שר המסחר התעשייה להטציא את דו"ח קוטון לוועדה.

אבקש את מר זגבי לדחות את התשובות לשאלות לישיבת מחר או מחרתיים.

5. סדרי עבודת ועדת הכספים.

הי"ר י. גורי:
ועדת המשנה לבדיקת סדרי עבודת ועדת הכספים הציעה שהוועדה תקיים את ישיבת יום ב' בתל-אביב, כיום ג' - בירושלים, ואת ישיבות יום ד' בירושלים יקדישו לוועדות המשנה. תוקמנה שתי ועדות משנה אשר כיניהן תתחלק העבודה, מתוך הנחה, שכל דבר שיסוכם בוועדת המשנה פה-אחד יובא רק לידיעת ועדת הכספים, ולהכרעת ועדת הכספים יובאו רק העניינים התלויים במחלוקת, וזאת בעקבות הנוהג שנוצר בדיון על חוק הנפט. אין בטחון שסידור זה בלבד עלול לקדם אותנו, וכן קיבלתי מכתב חבריים התנגדות לעריכת הישיבה בתל-אביב. לכן אני מציע אחרת: לסיים את ישיבת ועדת המשנה בתל-אביב כיום א' אחה"צ וביום ב' לפנה"צ, ואת ישיבות ועדת הכספים - כיום ג' ו-ד' בירושלים.

ה ה צ ע ה נ ת ק ב ל ה.

הי"ר י. גורי:
הישיבה סגורה.